

**ΟΜΙΛΙΑ κ. ΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD
ΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ**

25 ΙΟΥΝΙΟΥ 2010
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ THE GOLDEN BAY BEACH HOTEL

Κύριοι Μέτοχοι,
Κυρίες και Κύριοι,

Σας καλωσορίζω στην 25^η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Lordos Hotels (Holdings) Public Ltd και σας ευχαριστώ για την παρουσία σας.

Πραγματοποιούμε τη φετινή μας Γενική Συνέλευση, σε ένα περιβάλλον συνεχιζόμενης και αυξανόμενης αβεβαιότητας για την πορεία του Κυπριακού προβλήματος, όπως και για την πορεία της οικονομίας γενικά και του τουρισμού ειδικά.

Το Κυπριακό πρόβλημα, από το κατ' εξοχήν εθνικό θέμα, έχει μετατραπεί στο κατ' εξοχήν θέμα αντιμαχόμενων θέσεων και διαπληκτισμών μεταξύ των κομμάτων, με τον λαό παρατηρητή του συνεχιζόμενου δράματος της πατρίδας μας και των νέων σοβαρών κινδύνων που αντιμετωπίζουμε.

Στο θέμα της οικονομίας, χάσαμε πολύτιμο χρόνο μέχρι που να συνειδητοποιήσουμε ότι θα υπήρχαν σοβαρές επιπτώσεις και για εμάς από τη διεθνή οικονομική κρίση και μέχρι σήμερα η κυβέρνηση δεν μπόρεσε να παρουσιάσει μια συγκροτημένη πολιτική μέτρων για αντιμετώπιση της ύφεσης, την ανάπτυξη της οικονομίας και τη δημοσιονομική εξυγίανση. Τα έξοδα του σπάταλου και μη παραγωγικού κράτους δεν μειώνονται ικανοποιητικά και οι προτεινόμενες φορολογίες για αύξηση των εσόδων μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα στην ανάπτυξη αντί να την βοηθήσουν. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι «ταξικά» συνθήματα μιας άλλης εποχής αναβιώνουν και αντικαθιστούν τη σωστή επιχειρηματολογία.

Ο τουρισμός μας, που αποτελεί την υπ' αριθμό ένα βιομηχανία της Κύπρου, συνεχίζει την κατρακύλα και καλείται να αντιμετωπίσει την διεθνή οικονομική κρίση από μια αδύναμη θέση. Γιατί στις καλές χρονιές του διεθνούς τουρισμού των τελευταίων χρόνων, ο κυπριακός τουρισμός συνέχισε να αντιμετωπίζει σοβαρότατα διαχρονικά προβλήματα ποιότητας, κόστους και ανταγωνιστικότητας. Δεν τα κατάφερε να σταθεροποιηθεί και να ανακάμψει από τις μεγάλες απώλειες που είχε από τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου του 2001 και από τον πόλεμο του Ιράκ το 2003. Σε αντίθεση, οι ανταγωνιστές μας παρουσίασαν σταθερή και συνεχή ανάπτυξη όλα αυτά τα χρόνια και είναι σήμερα σε πολύ καλύτερη θέση να αντιμετωπίσουν την χειρότερη οικονομική κρίση των τελευταίων 80 χρόνων.

Το 2009 ήταν, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, μια από τις πιο δύσκολες χρονιές στην ιστορία της τουριστικής βιομηχανίας, ως αποτέλεσμα της πιστωτικής και οικονομικής κρίσης, της ανεργίας και των μεγάλων συναλλαγματικών διακυμάνσεων. Ο παγκόσμιος τουρισμός είχε μείωση 4% σε σύγκριση με το 2008, τη μεγαλύτερη που παρουσίασε ποτέ. Παρομοίως οι τουριστικές αφίξεις στην Ευρώπη μειώθηκαν κατά 5%.

Όμως ανταγωνιστικοί προορισμοί της Κύπρου στη Νότια και Μεσογειακή Ευρώπη, συνέχισαν την αυξητική δυναμική στις αφίξεις τους, με πρωταγωνιστή την Τουρκία που πέτυχε, σε μια τόσο δύσκολη χρονιά, 2% αύξηση, μετά την κατά 13% αύξηση που είχε τον προηγούμενο χρόνο.

Σε αντίθεση, η Κύπρος το 2009 κατέγραψε ιδιαίτερα μεγάλες απώλειες, τόσο στις αφίξεις, όσο και στα έσοδα. Οι αφίξεις μειώθηκαν κατά 11% και τα έσοδα κατά 17% σε σύγκριση με το 2008. Πιο συγκεκριμένα, οι αφίξεις κατρακύλησαν στα επίπεδα του 1997 και περιορίστηκαν στα 2,14 εκατομμύρια, παρουσιάζοντας μείωση 560,000 ή 20.6% σε σχέση με το 2001, τη χρονιά ρεκόρ για τον κυπριακό τουρισμό. Η μείωση των εσόδων σε σύγκριση με το 2001 είναι ακόμα πιο αποκαρδιωτική, αφού τα έσοδα το 2009 κατρακύλησαν στα €1,49 δισεκατομμύρια και παρουσιάζουν μείωση €680 εκατομμυρίων ή 31,2%.

Μέσα στο τόσο αρνητικό περιβάλλον που περιγράφεται πιο πάνω, οι εργασίες του Συγκροτήματος δεν μπορούσαν να μείνουν ανεπηρέαστες.

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος το 2009 μειώθηκε κατά 22% στα €7,46 εκατομμύρια σε σύγκριση με το 2008, λόγω της μείωσης του κύκλου εργασιών των ξενοδοχείων Golden Bay και Golden Coast. Το μικτό κέρδος μειώθηκε κατά 27,1% στα €3,27 εκατομμύρια. Το κέρδος πριν τις καθαρές χρηματοοικονομικές δαπάνες, τις αποσβέσεις, τις χρεωλύσεις και τη φορολογία (EBIDAT) περιορίστηκε σε €980,762 σε σύγκριση με €2,1 εκατομμύρια το 2008. Πριν τη φορολογία πραγματοποιήθηκε ζημιά €364,863 σε σύγκριση με κέρδος €615,238 το 2008. Οι αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του 2009, ύψους €867,000 περίπου, αποτελούν το 44% των διοικητικών εξόδων, που ανέρχονται στα €1,97 εκατομμύρια (2008: €1,95 εκατ.).

Η προσφερόμενη ποιότητα, σε σχέση με το κόστος του τουριστικού προϊόντος (value for money) στην Κύπρο, σύμφωνα με διεθνείς δημοσκοπήσεις, συνέχισε και φέτος να είναι, όπως ήταν για πολλά χρόνια, η χειρότερη μεταξύ των 12 δημοφιλέστερων τουριστικών προορισμών.

Ιδιαίτερα μεγάλα παρουσιάζονται, στην αξιολόγηση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ του 2009, τα προβλήματα κόστους και ανταγωνιστικότητας, αφού από τις 133 χώρες που αξιολογήθηκαν, η Κύπρος πήρε την 21^η θέση για την ταξιδιωτική και τουριστική της ανταγωνιστικότητα, την 55^η θέση για το κόστος αεροπορικών εισιτηρίων και τελών αεροδρομίων και την 67^η θέση για την ανταγωνιστικότητα των τιμών.

Είναι πραγματικά κρίμα. Γιατί, ο Κυπριακός τουρισμός έχει τις δυνατότητες για πολύ καλύτερα αποτελέσματα. Και η σημασία της τουριστικής βιομηχανίας για τον τόπο μας είναι τεράστια. Χρειάζεται όμως να επαναποθετήσουμε με επιτυχία τον τουρισμό μας, μέσα στα σημερινά δεδομένα του παγκόσμιου τουρισμού.

Η προσπάθεια αυτή πρέπει να είναι καθολική, συντονισμένη και συνεχής. Όλοι μας, όλος ο κόσμος εμπλέκεται και μπορεί να επηρεάσει θετικά την εικόνα του τουρισμού μας και επομένως την πορεία του. Πρέπει να σταματήσει ο εφησυχασμός. Ξέρουμε τι πρέπει να γίνει. Απλά υστερούμε στην υλοποίηση. Για να βοηθηθεί πιο αποτελεσματικά η προσπάθεια ανασυγκρότησης της τουριστικής βιομηχανίας, με στόχο την ανάπτυξη σε μακροπρόθεσμη βάση, πρέπει να προχωρήσουμε στην υλοποίηση κάποιων πολυσυζητημένων μέτρων.

Να εφαρμόσουμε το σχέδιο απόσυρσης κτινών που εκκρεμεί εδώ και τρία χρόνια στα πλαίσια της αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος. Να οριστικοποιήσουμε και να εφαρμόσουμε τα σχέδια παροχής σε υφιστάμενες ξενοδοχειακές μονάδες, πολεοδομικών/ χωροταξικών κινήτρων και κυβερνητικής στήριξης, για την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό τους. Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι, τα χρέη των Κυπριακών τουριστικών επιχειρήσεων στις εμπορικές και συνεργατικές τράπεζες της Κύπρου, ανέρχονται σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, σε €2δισ.

Παράλληλα, πρέπει να ελέγξουμε το κόστος διακοπών στην Κύπρο. Πρέπει να ελέγξουμε το λειτούργικό κόστος των ξενοδοχείων μας και ιδιαίτερα το εργατικό κόστος, που αποτελεί το 40% των εσόδων μιας ξενοδοχειακής μονάδας, ενώ το αντίστοιχο κόστος των ανταγωνιστών μας είναι 20% – 25%. Πρέπει να αυξήσουμε την παραγωγικότητα μας και να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της εμποχικότητας, που γίνεται όλο και πιο μεγάλο.

Το κόστος διαμονής στα ξενοδοχεία μας ελέγχεται, σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό, από τους οργανωτές ταξιδιών. Όμως, το ίδιο δεν συμβαίνει με όλες τις άλλες τιμές με τις οποίες έρχεται αντιμέτωπος ένας τουρίστας, μετά την άφιξη του στην Κύπρο. Και αυτές οι τιμές, όπως όλοι γνωρίζουμε, έχουν ξεφύγει και δεν συγκρίνονται καθόλου ευνοϊκά με εκείνες των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι τουρίστες μας, ή με εκείνες των ανταγωνιστικών μας χωρών.

Περαιτέρω, θα πρέπει να προχωρήσουμε, με ορθολογιστικό σχεδιασμό, στην ανάπτυξη του αθλητικού, συνεδριακού, γαμήλιου και ιατρικού τουρισμού και να επαναφέρουμε τους επαναλαμβανόμενους καλούς τουρίστες. Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τα κρούσματα αισχροκέρδειας και οχληρίας σε βάρος των τουριστών και να φροντίσουμε περισσότερο την καθαριότητα του περιβάλλοντος. Ο ΚΟΤ θα πρέπει να αποκτήσει την αναγκαία αυτοδυναμία και την θεσμική επάρκεια ρυθμιστικών εξουσιών, με την συμμετοχή και της τουριστικής βιομηχανίας.

Κύριοι μέτοχοι,

Τα κεφάλαια μετόχων της μητρικής εταιρείας ανέρχονται στα €59.28 εκατ. συνυπολογιζομένης της αναβαλλόμενης φορολογίας και στα €67.64 εκατ. μη λαμβανομένης υπόψη της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Η εσωτερική αξία της μετοχής ανέρχεται σε €1,69 συνυπολογιζομένης της αναβαλλόμενης φορολογίας και σε €1,93 μη λαμβανομένης υπόψη της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος από εργασίες κατά το 2010, θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό, από τον ρυθμό ανάκαμψης της διεθνούς και ιδιαίτερα της ευρωπαϊκής οικονομίας, από τη διεθνή οικονομική και δημοσιονομική κρίση και το μέγεθος οποιωνδήποτε θετικών επιπτώσεων που θα έχει αυτή στον κυπριακό τουρισμό.

Η έγκαιρη κυβερνητική εξαγγελία, τον περασμένο Νοέμβριο, της παράτασης των μέτρων στήριξης του τουρισμού και για το 2010, ήταν σωστή και σίγουρα βοηθητική για καλύτερα αποτελέσματα φέτος.

Ως συγκρότημα είμαστε έτοιμοι να μεγιστοποιήσουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν για αύξηση του κύκλου εργασιών και της κερδοφορίας. Τα ξενοδοχεία μας είναι ουσιαστικά αναβαθμισμένα, όπως και οι προσφερόμενες υπηρεσίες. Το προϊόν μας, προωθείται σωστά σε παραδοσιακές αλλά και νέες αγορές, όπως και στο διαδίκτυο. Στοχεύουμε στην εξασφάλιση μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς συνεδριακού, αθλητικού και γαμήλιου τουρισμού και άλλων εκδηλώσεων.

Στοχεύουμε επίσης στη βέλτιστη διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων, στη συγκράτηση των εξόδων και του κόστους χρηματοδότησης, χωρίς να επηρεάζεται η προσφερόμενη ποιότητα ως αποτέλεσμα καινοτόμων ιδεών. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι τα καθαρά χρέη (€9,4εκ) του Συγκροτήματος σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια (€60,3εκ) είναι μόνο 15.59%.

Η χειμερινή περίοδος 2009-2010 ήταν από τις χειρότερες σε τουριστικές αφίξεις των τελευταίων χρόνων. Οι αφίξεις του πρώτου 5μήνου 2010, με βάση στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας είναι μειωμένες κατά 3.1% ενώ η μείωση από την κύρια μας αγορά, το Ηνωμένο Βασίλειο, ήταν 8.5%.

Όμως είναι ενθαρρυντικό, το ότι οι αφίξεις Μαΐου είναι αυξημένες κατά 4.7% με τις αφίξεις του Ηνωμένου Βασιλείου να είναι μειωμένες μόνο κατά 2.4% και εκείνες δύο άλλων μεγάλων αγορών μας, της Ρωσίας και της Γερμανίας, να είναι αυξημένες με τα εντυπωσιακά ποσοστά των 42.5% και 12.6% αντίστοιχα.

Με βάση τα μέχρι τώρα αποτελέσματα και τις ενδείξεις για το υπόλοιπο του έτους 2010, αναμένεται ότι το Συγκρότημα θα έχει καλύτερα αποτελέσματα από πέρυσι και ότι θα επανέλθει στην κερδοφορία.

Τελειώνοντας, ευχαριστώ τους συναδέλφους του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής για το πολύ θετικό έργο που επιτελούν και για την πάντοτε πρόθυμη και αποτελεσματική συνεργασία τους. Ιδιαίτερα ευχαριστώ τον Αντιπρόεδρο του Συγκροτήματος και Πρόεδρο της εταιρείας Golden Coast κ. Άκη Λόρδο, για τη σημαντική συνεισφορά του στην όλη προσπάθεια για την πρόοδο και ανάπτυξη του Συγκροτήματος.

Την εκτίμηση του Διοικητικού Συμβουλίου για τη δική τους προσφορά εκφράζω στη Γραμματεία του Διοικητικού Συμβουλίου Adaminco Secretarial Ltd, στο Γενικό Διευθυντή των ξενοδοχείων κ. Άλκη Μάρο, στον Οικονομικό Διευθυντή κ. Άδωνη Ηλία, στους Βοηθούς Διευθυντές, Σταύρο Ρώσσο του Golden Bay και Διογένη Σταύρου του Golden Coast, στους τμηματάρχες και γενικά στο προσωπικό του Συγκροτήματος.

Ευχαριστώ επίσης για τη βοήθεια που προσφέρουν στο Συγκρότημα μας, τους Νομικούς μας Συμβούλους, Αδάμος Κ. Αδαμίδης και Σία, τους Ελεγκτές μας Deloitte και την Τράπεζα Κύπρου.

25^η Ιουνίου, 2010

Τάκης Κυριακίδης
Πρόεδρος